

ת"פ 15827/11/20 - מדינת ישראל נגד תומר גיל, ענת גיל

בית משפט השלום ברחובות

ת"פ 15827-11-20 מדינת ישראל נ' גיל ואח'
תיק חיצוני: 192125/2019

בפני כבוד השופטת, סגנית הנשיאה אפרת פינק
התביעה מדינת ישראל
ע"י יחידת התביעות מרכז, שלוחת רחובות

נגד 1. תומר גיל
הנאשמים 2. ענת גיל
ע"י ב"כ עו"ד כפיר דוד

החלטה

לפניי בקשת הנאשמים לביטול כתב האישום מחמת אי עריכת שימוע כדין.

מבוא וטענות הצדדים

- נגד הנאשמים הוגש ביום 2.11.20 כתב אישום המייחס להם עבירה של תקיפה בצוותא של עובד ציבור, לפי סעיף 382א(ב)(3) לחוק העונשין, התשל"ז - 1977.
- לפי כתב האישום, בערב יום 4.5.19 ביקשו הנאשם ואחר מהמתלון, אשר עבד כפקח של רשות הטבע והגנים בחוף פלמחים, לקחת אותם "טרמפ" ברכבו. המתלון הסביר כי אינו יכול, עצר וירד מהרכב בעוד הרכב ממונע. בהמשך לכך, נכנס נאשם 1 לרכב ונסע. משהבחין המתלון בנעשה החל לרוץ אחרי הרכב ולצעוק לנאשם לעצור. הנאשם עצר לאחר כ-50 מטר ואמר למתלון "עכשיו תרגיש איך זה לבקש מאנשים טרמפ והם לא עוצרים לך". המתלון ביקש מהנאשם וחברו להזדהות, אך הם צחקו והמשיכו ללכת לכיוון הקרוואנים שהיו במקום. המתלון ביקש בשנית שיזדהו אך הם סרבו. בהמשך, המתלון ניסה לצלם את נאשם 1, אולם אשתו, נאשמת 2, ניסתה למנוע זאת ודחפה את המתלון. נאשם 1 ניסה לחטוף למתלון את הפלאפון מהיד באומרו "מי אתה חושב שאתה? אתה חושב שאתה שריף" ונגח באמצעות ראשו בפניו של המתלון. כתוצאה ממעשיו של נאשם 1 נגרם למתלון חתך שטחי מדמם בגבה, חתך שטחי מדמם בעצם הלחי ונפיחות באזור ארובת העין.
- בא כוח הנאשמים עתר לביטול כתב האישום מחמת אי קיום שימוע טרם הגשת כתב האישום, לפי סעיף 60א לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], תשמ"ב - 1982.
- לטענתו, ביום 27.10.20 פנה לתביעה בבקשה לערוך שימוע ועתר לקבל את עיקר חומר הראיות. אולם, התברר כי כתב האישום כבר הוגש לבית המשפט והתביעה אך המתינה למספר הליך ומועד דיון. עוד מסר, כי מכתב היידוע הגיע לנאשם רק ביום 25.10.20 וממספר דואר הרשום שמסרה התביעה לא נמצא

עמוד 1

תאריך השילוח. לאחר בירור בדואר עלה כי המכתב הגיע למשלוח רק ביום 19.10.20 והתקבל אצל נאשם 1 ביום 25.10.20.

5. עוד טען, כי גם אין כל תיעוד על משלוח דואר לנאשמת 2 או העתק מכתב ידוע שנשלח אליה. לטענתו, נאשמת 2 משמשת כגננת במשרד החינוך ובעקבות כתב האישום נפתח הליך באגף המשמעת בנציבות שירות המדינה, ונציב שירות המדינה שוקל אפשרות להשעותה מתפקידה עד לתום ההליך הפלילי והמשמעת נגדה.

6. עוד הוסיף וטען בא כוח הנאשמים, כי יש במעשיה של התובעת כדי לרמוס את זכויות הנאשמים, תוך הפרת חובה חקוקה ועשיית דין עצמית. התובעת גם לא המתינה שאישור המסירה יתקבל על מנת לוודא כי הנאשמים קיבלו את מכתב היידוע. מכאן טען, כי נוכח הפגם החמור גם אין לאפשר קיום שימוע בדיעבד.

7. התביעה בתשובתה טענה, כי נשלח לנאשם 1 מכתב שימוע ביום 14.9.20 או מספר ימים לאחר מכן ובשל תקלה כתוצאה ממגפת הקורונה, המכתב התקבל בדואר רק ביום 19.10.20 והגיע לנאשם רק ביום 25.10.20. לעומת זאת, מכתב השימוע לנאשמת 2 הגיע ליעדו כבר ביום 16.4.20, אולם איש לא היה בבית, ולפיכך הושארה הודעה והמכתב הועבר למסירה ביחידת הדואר. המכתב הוחזר לשולח ביום 4.6.20 לאחר שלא נדרש על ידי נאשמת 2. מכאן טענה התביעה, כי תקופת היידוע ביחס לנאשמת 2 חלפה מספר חודשים טרם הגשת כתב האישום ולא נפל כל פגם בעניינה.

8. לאור האמור, עתרה התביעה לדחות הבקשה לביטול כתב אישום בשל אי עריכת שימוע ולהורות על עריכת שימוע בדיעבד לנאשם 1, ככל שהוא מעוניין בכך.

9. בא כוח הנאשמים הוסיף והשיב, כי התביעה אישרה שהופרו זכויותיו של נאשם 1, שכן היה עליה לשלוח הן מכתב ידוע והן מכתב שימוע. לטענתו, גם לא נהיר מדוע המכתבים נשלחו בפער של 7 חודשים זה מזה. עוד טען, כי התביעה לא יכולה היתה להסתמך על מסמך "מעקב משלוחים", שאינו עונה על דרישות הדין. כן הוסיף, כי לא ניתן להפריד את כתבי האישום של נאשם 1 ונאשמת 2 ומכאן שיש לבטל את כתב האישום בכללותו.

10. התביעה הגישה תגובתה נוספת וטענה, כי עתירת בא כוח הנאשם לערוך שימוע הועברה בחלוף 30 ימים ממועד העברת מכתב השימוע בדואר, ובעת שכתב האישום כבר הוגש לבית המשפט. לטענתה, אין כל חובה לשלוח שני מכתבים, כטענת בא כוח הנאשם, ורק לאחר שחשוד הודיע כי הוא מבקש שימוע, נמסרת לו הודעה נוספת על אודות השימוע שיתקיים.

11. באי כוח הצדדים הסכימו למתן החלטה על יסוד טענותיהם בכתב ומכאן ההחלטה.

דין והכרעה

זכות השימוע - הדין

12. לפי סעיף 60א לחוק סדר הדין הפלילי:

"60א. (א) רשות התביעה שאליה הועבר חומר חקירה הנוגע לעבירת פשע תשלח לחשוד הודעה על כך לפי הכתובת הידועה לה, אלא אם כן החליט פרקליט מחוז או ראש יחידת התביעות, לפי הענין, כי קיימת מניעה לכך.
(ב) בהודעה תצוין כתובתה של רשות התביעה שאליה ניתן לפנות בכתב לבירורים ולהצגת טיעונים.
(ג) נשלחה הודעה לפי סעיף זה בדואר רשום, רואים אותה כאילו הומצאה כדין גם בלא חתימה על אישור מסירה.
(ד) חשוד רשאי, בתוך 30 ימים מיום קבלת ההודעה, לפנות בכתב לרשות התביעה כאמור בסעיף קטן (ב), בבקשה מנומקת, להימנע מהגשת כתב אישום, או מהגשת כתב אישום בעבירה פלוגית; פרקליט המדינה, פרקליט המחוז, ראש יחידת התביעות או מי שהם הסמיכו לכך, לפי הענין, רשאים להאריך את המועד האמור."

13. הזכות לעריכת שימוע עוגנה בסעיף 60א לחוק סדר הדין הפלילי. המדובר בזכות מהותית, אשר נועדה לאפשר לנאשם החשוד בעבירת פשע לשטוח טענותיו בפני רשויות התביעה, קודם להגשת כתב האישום. זכות השימוע מגנה על זכויותיהם של חשודים והיא עשויה לייעל את מלאכת התביעה. ככל שיהא בידי חשוד לשכנע את התביעה שאין להעמידו לדין, תיחסך ממנו הפגיעה המלווה לניהול הליך פלילי, ויחסכו משאבי התביעה והשיפוט (ע"פ 1053/13 **הייכל נ' מדינת ישראל** (23.6.13); בג"צ 4175/06 **הרב ראובן אלבז נ' היועץ המשפטי לממשלה** (6.6.06)).

14. לפי סעיף 60א לחוק סדר הדין הפלילי, על התביעה לאפשר לנאשם להשמיע טענותיו ועליה להודיע לנאשם על זכותו לשימוע, בשלב שבו התביעה טרם גיבשה החלטה סופית להגיש נגדו כתב אישום. הכלל הוא בדבר שימוע מראש. אין דין העלאת טענותיו של חשוד בפני התביעה קודם להגשת כתב האישום, כדין העלאת טענותיו של נאשם לאחר הגשת כתב האישום, שכן יש בהחלטה על הגשת כתב אישום כדי להשליך על נכונותה של התביעה להקשיב לטענותיו של הנאשם בנפש חפצה.

15. מהו הסעד הראוי בגין הפרת חובת הידוע וזכות השימוע לפי סעיף 60א לחוק סדר הדין הפלילי?

16. בית המשפט העליון קבע כי יש להבחין בין הפגם בהליך ובין תוצאות הפגם. החלת דוקטרינת הבטלות היחסית בנוגע לפגם משפטי בפעולת הרשות, תעשה תמיד על רקע נסיבותיו הפרטניות של המקרה (**ענין הייכל**, לעיל). בהחלטה בדבר הסעד הראוי יש לקחת בחשבון את נסיבות המקרה, ובכלל זה: התנהגות הצדדים וחומרת הפגם; הפגיעה שתיגרם להם או לאינטרס הציבורי; האפשרות לתיקון וריפוי הפגם; השלב שבו מועלית הטענה; פגיעה בהגנת הנאשם למול הפגיעה שתיגרם לתביעה ולאינטרס הציבורי (ראו למשל: תפ"ח (ת"א) 1138/05 **מדינת ישראל נ' ארד** (8.2.07); תפ"ח (ת"א) 1199/05 **מדינת ישראל נ' פולנסקי** (3.1.07); ת"פ (רח') 37079-07-13 **מדינת ישראל נ' ליטוב** (17.1.15)).

17. בהמשך לכך הורו בתי המשפט בחלק מהמקרים על ביטול כתבי אישום בשל הפרת זכות השימוע (ראו למשל: ת"פ (י-ם) 5286/05 **פרקליטות מחוז ירושלים נ' אליהו** (18.9.07); תפ"ח (ת"א) 1138/05 **מדינת ישראל נ' ארד** (8.2.07); ע"פ (נצ') 1197/06 **מדינת ישראל נ' אלימלך** (24.10.06)). לעומת

זאת, בחלק מהמקרים החילו בתי המשפט את דוקטרינת הבטלות היחסית וקבעו כי אין מקום לביטול כתב האישום, אלא יש לערוך שימוע בדיעבד (תפ"ח (ת"א) 1057/06 **מדינת ישראל נ' אזולאי** (23.11.06); ת"פ (חי') 5039/06 **מדינת ישראל נ' אסידו** (23.5.06); ע"פ (י-ם) 30541/06 **מדינת ישראל נ' בן אברהם** (25.2.05)).

האם יש להורות על ביטול כתב האישום בנסיבות המקרה דנן?

18. כתב האישום מייחס לנאשמים עבירה של תקיפת עובד ציבור בצוותא, לפי סעיף 383א(ב)(3) לחוק העונשין, שהיא עבירה מסוג פשע. מכאן, שיש לנאשמים זכות לשימוע והיה על התביעה להודיע לנאשמים על האפשרות לממש את זכות השימוע, הלכה למעשה.

19. במקרה הנדון, התביעה אמנם שלחה מכתב יידוע אל כל אחד מהנאשמים.

ביחס לנאשם 1 טענה התביעה, כי מכתב היידוע "יצא ממשרדי המאשימה" כבר ביום 14.9.20, אולם לא צירפה כל תימוכין לכך. התביעה אישרה, כי בפועל המכתב הגיע לדואר רק ביום 19.10.20 והומצא לנאשם, הלכה למעשה ביום 25.10.20, כפי שטען הנאשם וכפי שעולה ממסמך "מעקב המשלוחים" שהגיש הנאשם (נספח ב' לבקשה). ברי שבנסיבות אלו, יש בהגשת כתב האישום כבר ביום 5.11.20 משום הפרת זכותו של נאשם לבקש שימוע תוך 30 ימים מקבלת ההודעה. נפל, אפוא, פגם, בכך שלא התאפשר לנאשם לממש את זכות השימוע, ולמעשה אין התביעה חולקת על כך.

20. מה מידת חומרת הפגם?

לפי סעיף 60א(ג) לחוק סדר הדין הפלילי, התביעה יכולה להסתפק במשלוח הודעת יידוע בדואר רשום מבלי לבדוק אם הדואר הומצא, אם לאו, וגם מבלי לדעת מתי הנאשם קיבל את הודעת היידוע, אם בכלל. הוראת חוק זו מעוררת קושי נוכח סעיף 60א(ד) המקנה לנאשם זכות להודיע על רצונו לממש את זכות השימוע תוך 30 ימים מקבלת ההודעה. משמע, אם אין התביעה מחויבת לוודא המצאה ואינה מנהלת כל מעקב אחר מועד המשלוח וההמצאה הכיצד יהיה בידיה לדעת מתי מוצו 30 הימים המוקנים לנאשם למימוש זכות השימוע?

קושי זה ביישוב שניים מסעיפיו של סעיף 60א(ד) לחוק סדר הדין הפלילי בא לידי ביטוי במקרה הנדון בעניינו של נאשם 1. התביעה שלחה מכתב יידוע בדואר רשום, כפי חובתה, אולם לא ניהלה כל מעקב אחר המצאת המכתב, הלכה למעשה, וגם לא בדבר מועד ההמצאה. יש להעיר בהקשר זה, כי ניתן לצפות מהתביעה, לכל הפחות, לערוך רישום בדבר המועד שבו יצא המכתב באמצעות הדואר. במקרה הנדון, המכתב אכן הומצא לנאשם 1 אולם אך ימים ספורים לפני הגשת כתב האישום. מכאן, שנפל פגם בכך שלא התאפשר לנאשם לממש את זכות השימוע במשך תקופה של 30 ימים, וזאת למרות רצונו לעשות כן. בה בעת, חומרת הפגם אינה גבוהה, משום שמכתב היידוע אמנם נשלח, והתקלה מקורה בסברה בתום לב של התביעה, כי המכתב יצא במועד מוקדם יותר. לא מצאתי בסיס בחוק לטענת הנאשם, כי היה על התביעה לשלוח לו, בנסיבות העניין, שני מכתבים, בטרם הגשת כתב האישום.

21. המסקנה שונה ביחס לנאשמת 2 - כאן טענה התביעה, כי המכתב הגיע למען הרשום כבר ביום 16.4.20, אולם איש לא היה בבית, ולפיכך הושארה הודעה והמכתב הועבר למסירה ביחידת הדואר.

המכתב הוחזר לשולח ביום 4.6.20 לאחר שלא נדרש על ידי נאשמת 2. כתמיכה בטענותיה לעניין זה הציגה התביעה מסמך "מעקב משלוחים" (נספח א' לתגובה). כאן המקום להעיר, שכפי ש"מעקב המשלוחים" משמש כראיה בתמיכה לטענות נאשם 1 בדבר מועד ההמצאה, כך "מעקב המשלוחים" משמש גם כראיה המלמדת על מועד ההמצאה לנאשמת 2, כטענת התביעה. מכאן, שלא נפל כל פגם ביחס למשלוח הודעת היידוע לנאשמת 2.

22. מה דין הפגם שנפל ביחס לנאשם 1? האם יש להורות על ביטול כתב האישום, כעתירת בא כוח הנאשמים או שמא על ריפוי הפגם בדרך של שימוע בדיעבד?

23. בהחלטה אם לבטל את כתב האישום או להורות על שימוע בדיעבד לפי דוקטרינת הבטלות היחסית, לקחתי בחשבון את הנסיבות הבאות: התביעה שלחה את מכתבי היידוע לשני הנאשמים ולא נפל מחדל בהתנהלותה בהקשר זה; מקורו של המחדל ביחס לנאשם 1 בעיכוב במשלוח הדואר, שאינו קשור להתנהגות הצדדים, ולמעשה לפי הוראות החוק אין התביעה מחוייבת לוודא המצאת המכתב; ביטול כתב האישום בעניינו של נאשם 1 בלבד יוביל לפיצול בלתי מוצדק של ההליך הפלילי ואין כל הצדקה לביטול כתב האישום בעניינה של נאשמת 2; מצויים אנו בראשיתו של ההליך הפלילי והנאשמים טרם נתנו מענה לכתב האישום; מכאן, שהגנת נאשם 1 לא תיפגע כתוצאה מריפוי המחדל בדרך של שימוע בדיעבד, וזאת למרות שדרך המלך היא בעריכת שימוע לפני הגשת כתב האישום.

24. בנסיבות אלה, ובאיזון בין השיקולים, מצאתי לנכון להורות על קיומו של שימוע בדיעבד. הואיל וממילא יערך שימוע לנאשם 1, ככל שנאשמת 2 מבקשת, גם היא, כי יערך לה שימוע, תוכל לעשות כן, למרות שלא נפל פגם בעניינה.

סיכום

25. לאור האמור, הגעתי מסקנה כי אין מקום לבטל את כתב האישום, אולם על התביעה לאפשר לנאשמים לממש את זכותם לשימוע בדיעבד בלב פתוח ובנפש חפצה.

26. החלטת התביעה לאחר קיום שימוע תתקבל עד 7 ימים לפני מועד הדין.

ההחלטה תומצא לצדדים.

ניתנה היום, ו' טבת תשפ"א, 21 דצמבר 2020, בהעדר הצדדים.